

Súd: Mestský súd Košice
Spisová značka: K2-17P/33/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7219209425
Dátum vydania rozhodnutia: 02. 10. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Macalová
ECLI: ECLI:SK:MSKE:2023:7219209425.15

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Mestský súd Košice sudkyňou JUDr. Janou Macalovou v právnej veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: R. E., O.. XX.XX.XXXX, bytom T., Š. XX, v konaní zast. kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Košice, Staničné námestie 9, Košice, zverného do náhradnej osobnej starostlivosti Y. P.M., O.. XX.XX.XXXX, bytom T., Š. XX, zast.: JUDr. Rolandom Kovácsom, advokátom so sídlom v Košiciach, Mäsiarska 30, dieťa rodičov: matky E. E., O.. XX.XX.XXXX, trvale bytom M., M.Á. O. XXX/X, t. č. XX W. E., O. J. M., Veľká Británia a otca U. F. E., O.. XX.XX.XXXX, bytom XX D. E., W. J. G., Veľká Británia zast.: Mgr. Pavlom Kissom, advokátom so sídlom Štúrova 20, Košice, v konaní o návrhu otca na zrušenie náhradnej osobnej starostlivosti takto

rozhodol:

I. Konanie o návrhu otca na zrušenie náhradnej osobnej starostlivosti zastavuje.

II. Ruší uznesenie Okresného súdu Košice II sp. zn. 17P/33/2021-459 zo dňa 23.8.2022 a upravuje styk tak, že otec je oprávnený stretávať sa s mal. R., O.. X.X.XXXX prostredníctvom videohovorov cez internetovú aplikáciu na prenos obrazu a zvuku každý týždeň v roku v sobotu od 11.00 do 11.30 hod.

III. Otec je oprávnený stretávať sa s mal. R., O.. X.X.XXXX každý prvý pondelok v mesiaci v kalendárnom roku v čase od 13.00 hod. do 15.00 hod. na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny F. O. X., P. T. v prítomnosti sociálneho pracovníka úradu a Y. P., O.. X.X.XXXX.

C.. Y. P., O.. X.X.XXXX je povinná zabezpečiť mal. R. prístup k internetovej aplikácii na prenos obrazu a zvuku na potrebnom zariadení výpočtovej techniky v určenom čase styku. Je povinná maloletého na styk s otcom riadne pripraviť, v stanovenom čase dieťa otcovi odovzdať a po ukončení styku od otca prevziať na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny F. O. X., pracovisko T.. Je oprávnená byť pri styku prítomná.

V. Otec a Y. P., O.. X.X.XXXX sú povinní v prípade, že sa styk z vážnych dôvodov nebude realizovať sebe navzájom a Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny F. O. X., pracovisko T. uvedenú skutočnosť oznámiť najneskôr 72 hodín pred začatím styku.

VI. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

VII. Štát nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Návrhom doručeným súdu dňa 15.10.2019 sa otec maloletého domáhal zrušenia rozsudku tunajšieho súdu zo dňa 29.03.2019 sp. zn. 14P/21/2016, ktorým bol maloletý R. zverený do náhradnej osobnej starostlivosti Y. P.. Žiadal zveriť maloletého do svojej osobnej starostlivosti a nariadiť jeho návrat do Veľkej Británie. V návrhu uviedol, že uvedeným rozhodnutím súd zveril maloletého R. do náhradnej

osobnej starostlivosti Y. P. a zaviazal rodičov maloletého prispievať na jeho výživu výživným vo výške 30% zo sumy životného minima. Vo vzťahu k tomuto rozhodnutiu podal žalobu na obnovu konania, avšak súd rozhodol o jej neprípustnosti s odôvodnením, že obnova konania nie je prípustná v prípadoch, ak možno zmeniť rozhodnutie súdu inak. Z uvedeného dôvodu podal tento návrh. Napriek tomu, že je otcom maloletého súd s ním v konaní o zverení maloletého do náhradnej osobnej starostlivosti nekonal a nemal teda reálnu vedomosť o tom, že takéto konanie prebieha. Zo súdneho spisu vyplýva, že súd sa snažil jeho adresu vypátrať v rámci čoho oslovil aj jeho predošlého právneho zástupcu, ktorý ho zastupoval v konaní o návrat maloletého do krajiny jeho obvyklého pobytu. Následne zmenil adresu pobytu, o čom však mala vedomosť matka maloletého aj pani P.. Má za to, že súd túto skutočnosť nezisťoval dostatočným spôsobom. Zmenu adresy oznámil aj v konaní vedenom pred Okresným súdom Košice I pod sp. zn. 18P/187/2016, ktoré skončilo uznesením Krajského súdu v Košiciach zo dňa 30.08.2017 sp. zn. 7CoP/161/2017. Následne bolo toto rozhodnutie zrušené nálezom Ústavného súdu SR zo dňa 17.07.2018 sp. zn. III.ÚS 132/2018 a vec bola vrátená krajskému súdu, ktorý rozhodol uznesením zo dňa 31.10.2018 pod sp. zn. 7CoP/165/2018 opätovne o zamietnutí jeho návrhu na nariadenie návratu. Následne prostredníctvom informačných centier cestou svojho zástupcu zisťoval, či nie je vo veci starostlivosti o maloletého R. vedené konanie. Zistil, že na Okresnom súde Košice II bolo vedené konanie o zverenie maloletého do náhradnej osobnej starostlivosti, ktoré však bolo v tom čase právoplatne skončené. Má za to, že týmto postupom súdu boli porušené jeho práva, nakoľko nemohol v konaní použiť žiadne dôkazy. Poukázal na to, že aj keď má v starostlivosti sestru maloletého H., jeho syna súd zveril do náhradnej osobnej starostlivosti jeho tety. O sestru maloletého sa príkladne stará. Nevidí dôvod, pre ktorý by mu malo byť ako otcovi jeho opatrovnícke právo odňaté.

2. Uznesením sp. zn. 26P/219/2019-18 zo dňa 11.11.2019 Okresný súd Košice II vylúčil konanie o návrhu otca na nariadenie návratu mal. R. k otcovi do Veľkej Británie na samostatné konanie. Uznesenie nadobudlo dňa 22.11.2019 právoplatnosť.

3. Podaním doručeným súdu dňa 22.07.2020 otec oznámil, že jeho príjem predstavuje v priemere 1300 libier mesačne v hrubom. Medzičasom nadobudol právo usadenia sa vo Veľkej Británii a má od štátu nárok na príspevky ako osamelý otec. Mesačne poberá prídavky vo výške cca 1 000 libier. Zároveň predložil v kópii výplatné pásky za obdobie jún 2019 až apríl 2020 a kartu „residence card č. E. XXXXXX“, z ktorej vyplýva právo usadenia a trvalého pobytu v EÚ.

4. Dňa 17.08.2020 matka maloletého súdu doručila emailové podanie, ktorým žiadala o okamžité zastavenie konania. Uviedla, že maloletý bol právoplatne zverený do náhradnej osobnej starostlivosti Y. P., ktorá mu zabezpečuje plnohodnotný život po citovej aj materiálnej stránke. Uviedla, že otec maloletého ju fyzicky a psychicky týral, prinútil ju podpísať súhlas s hospitalizáciou na psychiatrii. Zakázal jej kontakt s rodinou a využil ju, aby získal povolenie na pobyt vo Veľkej Británii. V blízkej budúcnosti má v úmysle požiadať o rozvod manželstva a chce, aby jej maloletá dcéra H. bola zverená do osobnej starostlivosti. Aktuálne jej to však nedovoľuje zdravotný stav. Z dôvodu zhoršeného zdravotného stavu nemôže pracovať, aktuálne jej v tejto ťažkej situácii pomáha rodina. Žiadala ponechať maloletého v starostlivosti jej tety, na ktorú je citovo naviazaný, má u nej vytvorené zázemie, kamarátov, škôlku. Krajinou jeho obvyklého pobytu je Slovenská republika, kde sa nachádza od svojich 4 mesiacov. Vo Veľkej Británii sa maloletý iba narodil, anglický jazyk neovláda.

X. Y. P.G.G. vo svojom vyjadrení zo dňa 17.08.2020 s návrhom nesúhlasila. Uviedla, že maloletému zabezpečuje starostlivosť od jeho 6 mesiacov. Mal. R. svojich rodičov nepozná a nemá s nimi žiaden kontakt. Po príchode na Slovensko s ňou otec maloletého vyjednával, záujem prejavil iba o maloletú H. s tým, že jej necháva mal. R.. Keďže rodičia opúšťali SR spolu s mal. H. na základe rady právnej zástupkyne jej mali o tom, že jej nechávajú mal. R. vydať čestné vyhlásenie. Keď otec získal rodný list mal. H., začal byť arogantný, slovné napádal matku detí. Maloletý ju a jej partnera vníma ako svojich rodičov. Navštevuje škôlku. Žiadala ponechať ho v jej náhradnej osobnej starostlivosti s ohľadom na citovú väzbu, ktorú majú medzi sebou vytvorenú.

6. Otec v replike doručenej súdu dňa 30.09.2020 na návrhu zotrval s tým, že má právo vychovávať svojho syna. Sestra maloletého má právo poznať svojho brata a vyrastať s ním. Rovnako aj maloletý R. má právo poznať svojho otca a vyrastať s ním i so sestrou. Z dôkazov predložených v návratovom konaní (18P/187/2016) vyplýva, že o maloletú H. sa príkladne stará napriek tomu, že p. P. súdu v pôvodnom konaní uvádzala nepravdivé informácie. Navrhol, aby súd preskúmal jeho bytové a sociálne pomery.

Má za to, že jeho právo na výchovu syna je prednejšie ako právo jeho tety aj napriek jej tvrdeniam, že maloletý ju vníma ako svojho rodiča. Aj maloletá H. sa bez problémov adaptovala a v jeho starostlivosti je šťastná, pričom tiež bola niekoľko mesiacov zadržovaná na Slovensku. Náhradná osobná starostlivosť nikdy nemala vzniknúť, nakoľko na ňu neboli splnené podmienky. Matka sa o deti postarať nevie najmä kvôli jej psychickým problémom. Vo svojom vyjadrení ani nežiada obnoviť svoje rodičovské práva, chce aby dieťa bolo naďalej v starostlivosti tety. Je ľahko ovplyvniteľná svojou rodinou. Pokiaľ sa počas návratového konania nachádzal na Slovensku, Y. P.G.Á. mu vydala mal. H., ale odmietla mu vydať R.. V Anglicku spolupracuje so všetkými úradmi. V prílohe súdu doručil list sociálneho úradu, v ktorom ho oboznamujú s tým, že sa nevedia spojiť s matkou detí. Uviedol, že mal. H. nevidela svoju matku 4 roky, nakoľko jej v tom rodina bráni. Ako občan Bangladéša má v Anglicku právo trvalého pobytu a koncom roka plánuje požiadať o občianstvo.

7. Rozsudkom sp. zn. 17P/33/2021-421 zo dňa 11.7.2022 Okresný súd Košice II návrh zamietol. Účastníkom a štátu nárok na náhradu trov konania nepriznal. Voči rozsudku podal v zákonnej lehote otec odvolanie. Uznesením sp. zn. 7CoP/117/2022-521 Krajský súd v Košiciach rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vrátil mu vec na ďalšie konanie a rozhodnutie. Poukázal na to, že pokiaľ sa náhradný rodič a rodič dieťaťa na stretávaní rodiča s dieťaťom nedohodli, je úlohou súdu z úradnej moci vykonať opatrenia smerujúce k tomu, aby kontakt medzi biologickým rodičom a dieťaťom zostal zachovaný. Povinnosťou súdu vo veciach maloletých detí je prijímať opatrenia pomáhajúce k obnovovaniu rodinných vzťahov. Poukázal na právo dieťaťa na všetky relevantné informácie týkajúce sa jeho konania, právo byť vypočutý k danej veci, ktorá sa ho týka. Maloletému je nutné dať priestor samostatne vyjadriť jeho názor k danej situácii, informovať ho o možných následkoch konania, pričom názoru maloletého je nutné venovať primeranú pozornosť.

8. Uznesením sp. zn. 17P/33/2021-459 zo dňa 23.8.2022 Okresný súd Košice II nariadil neodkladné opatrenie v zmysle ktorého je otec oprávnený stretávať sa s mal. R., O.. X.X.XXXX prostredníctvom videohovorov cez internetovú aplikáciu na prenos obrazu a zvuku každý týždeň v roku v utorok od 18.00 hod. do 18.30 hod. Y. P., O.. X.X.XXXX je povinná zabezpečiť mal. R. prístup k internetovej aplikácii na prenos obrazu a zvuku na potrebnom zariadení výpočtovej techniky v určenom čase styku. Je povinná maloletého na styk s otcom riadne pripraviť. Účastníkom nárok na náhradu trov konania nepriznal. Voči uzneseniu podala v zákonnej lehote Y. P. odvolanie. Krajský súd v Košiciach uznesením sp. zn. 7CoP/118/2022-503 zo dňa 22.11.2022 uznesenie potvrdil. Rozhodnutia nadobudli dňa 30.3.2023 právoplatnosť.

9. Súd v zmysle inštrukcií odvolacieho súdu v konaní vypočul dňa 11.7.2023 mal. R.. V rozhovore bol smelý, komunikatívny, spontánny. Na opakovanú otázku súdu uviedol, že za svojich rodičov považuje Y. P.Ú. a jej partnera s ktorými býva. Má s nimi dobrý vzťah. Vie o tom, že jeho biologickí rodičia žijú v Anglicku. Pripustil, že má 2 matky, ale má len 1 otca, nakoľko „E.“ nie je jeho otec. Nie je jeho rodina. Nikdy ho osobne nevidel. Rozprávajú spolu cez počítač, ale on mu nerozumie, lebo rozpráva po anglicky. Niečo mu preloží mama s ktorou býva. S mamou v Anglicku si telefonujú. Videl ju len cez tablet. Sestru by chcel spoznať, ale otca nie. Chce, aby sestra ostala tu s ním. O otcovi sa s ním rozprávala mama s ktorou býva. Povedala mu, že vzal sestru do Anglicka. Chce sa učiť ruský, nie anglický jazyk. V Anglicku by nechcel bývať ani s mamou ani s otcom. Keby ho otec prišiel navštíviť, rozprával by s ním, išiel by s ním i na výlet, ale spolu s mamou a otcom s ktorými býva.

10. Podľa aktuálnej správy zo sociálneho šetrenia zo dňa 22.9.2023 otec dieťaťa vo vzťahu k predmetnému konaniu úrad žiadnym spôsobom nekontaktoval. Matka dieťaťa sa zdržiava vo Veľkej Británii u svojich príbuzných. Jej bližšie rodinné a sociálne pomery z dôvodu pobytu v zahraničí úradu nie sú známe. Vo vzťahu k predmetnému konaniu matka úrad žiadnym spôsobom nekontaktovala. Pani Y. P. v rozhovore uviedla, že je s matkou v kontakte asi 3-krát mesačne cez aplikáciu Messenger, počas tejto komunikácie prebieha občas aj rozhovor matky s maloletým R.. Dieťa vie, že E. E. je jeho biologická matka a nemá problém s matkou komunikovať, má však svoje záujmy preto je táto komunikácia pre R. nezaujímavá a nedožaduje sa jej. Náhradný rodič maloletého pani Y. P., O.. X.X.XXXX je nezamestnaná, je zaradená v evidencii uchádzačov o zamestnanie od 10.1.2022. Poberá prídavky na dieťa vo výške 60,- €, náhradné výživné vo výške 36,83 €, opakovaný príspevok na dieťa v náhradnej starostlivosti vo výške 172,- € a opakovaný príspevok náhradnému rodičovi vo výške 239,50 €. Z jej strany boli maloletému R. vysvetlené príbuzenské vzťahy, kto sú jeho biologickí rodičia a dôvody kvôli ktorým je v jej starostlivosti. Maloletý R. tieto informácie prijal, nedošlo k zmene jeho postoja a vzťahu k nej. Akceptuje

rozhodnutie súdu o realizácii styku R. prostredníctvom videohovorov s otcom. Tieto sa občas realizujú v iný deň v prípade ak o to otec požiada. Niekedy sa stane, že maloletý je pripravený a otec nedodrží stanovený termín videohovoru. Začiatky ich realizácie boli veľmi ťažké, maloletý R. odmietal hovoriť s niekým koho vôbec nepoznal a s neprimeraným nátlakom zo strany otca. Stalo sa, že sám vypol prebiehajúci hovor. Otec sa po slovensky naučil iba pozdrav - ahoj R., ďalšia jeho komunikácia prebiehala v angličtine. Vzhľadom k tomu, že R. anglicky nerozumie, nemal záujem o rozhovor, hral sa počas toho napr. nejakú hru. Otec ho neustále upozorňuje čo maloletému vadí. Maloletá H. bola počas videohovoru prítomná najviac 3 krát. Vyjadrila nespokojnosť s tým, že otec používa v komunikácii aj vulgárne výrazy, nemá snahu komunikovať v slovenčine. Maloletý R. navštevuje 2. ročník Základnej školy, B. XXX, X. T. Z poslednej správy zaslanej školou vyplýva, že škola spolupracuje len s ňou. Maloletý ju má rád, oslovuje ju mama. Dieťa vie, že má iného otca, biologických rodičov nespomína. Spomenul ho len raz v súvislosti s online hovorom, ktorý musí viesť, no neoslovil ho otec. Škola s biologickými rodičmi doposiaľ nespokupracovala, ani ju neoslovili a neprejavili záujem o spoluprácu. Zo strany ošetrojúcej lekárky bola poskytnutá informácia, že vo veľmi útlom veku dieťaťa bola asi 2 krát na vyšetrení matka, otca dieťaťa nepozná. Prešetrením bytových pomerov úrad zistil, že Y. P. s partnerom D. Y. a maloletým R. býva v 3-izbovom prenajatom byte. Domácnosť je kompletne zariadená, hygienicky udržiavaná. Maloletý R. má v rámci bytu vlastnú detskú izbu. Nechce ešte spávať sám, rád zaspáva pri p. P.. Oslovuje ju mama a p. Y. otec. Maloletý pôsobil počas vykonaného šetrenia veľmi spokojne, odpovedal na otázky. Uviedol, že veľmi rád chodí na futbalové tréningy. O videohovoroch veľmi nemal záujem rozprávať, povedal, že p. E. nerozumie, pričom jeho osobu v podstate nijako nepomenoval. Nerozumie anglicky, rád sa učí ruský jazyk, pozerá si takéto rozprávky na internete. Rovnako nemal záujem rozprávať sa o svojej matke. Úrad po prešetrení pomerov v rodine maloletého dieťaťa zistil, že Y. P. ako náhradný rodič plní všetky povinnosti vyplývajúce zo zverenia maloletého R. do jej náhradnej osobnej starostlivosti a dlhodobo zabezpečuje celkovú starostlivosť o dieťa. Nakoľko túto opateru o maloletého zabezpečuje od jeho útleho veku, maloletý R. ju vníma ako svoju najbližšiu vzťahovú osobu, ktorá predstavuje pre dieťa bezpečie a istotu. Rovnako vníma aj partnera matky. Rodinné prostredie náhradného rodiča, ktoré maloletý vníma ako svoj jediný domov predstavuje pre dieťa stabilitu a rodinné zázemie.

11. Dňa 2.10.2023 súd vo veci uskutočnil pojednávanie, na ktoré sa nedostavila matka dieťaťa, u ktorej mal súd doručenie predvolania riadne a včas vykázané. Svoju neprítomnosť na pojednávaní neospravedlnila. Preto v súlade s ustanovením § 180 CSP pojednával v jej neprítomnosti. Vykonal dokazovanie vypočutím účastníkov konania, oboznámením s listinnými dôkazmi a zistil tento skutočný stav:

12. Otec v priebehu pojednávania svoj návrh na zrušenie náhradnej osobnej starostlivosti vzal späť a žiadal konanie v tejto časti zastaviť. Navrhol rozhodnúť o jeho styku s maloletým každý pondelok v mesiaci s tým, že pricestuje na Slovensko každý mesiac. Styk navrhol upraviť v prítomnosti kolízneho opatrovníka a nie náhradného rodiča. Styk realizovaný formou videohovoru navrhol ponechať v nezmenenej úprave, následne v trvaní 1 hodiny. Z jeho výpovede vyplynulo, že o syna bojuje takmer deväť rokov. Chce, aby sa vrátil do Anglicka, kde by mohol byť spolu so svojou rodinou a vyrastať so svojou sestrou. Jeho deti boli unesené z Anglicka, kde sa narodili. Dcéru sa mu podarilo doviesť do Anglicka kde má vytvorené vhodné podmienky, dcére v škole vyniká. Vie, že má brata na Slovensku. Keby bolo možné maloletého preniesť do Anglicka v tom čase ako jeho sestru, bol by rovnako vychovávaný. Podsúvali sa mu samé negatívne informácie. Nechce byť so svojím otcom, ale súčasne chce byť so svojou sestrou. Jeho sestra dostávala pozitívne informácie a preto miluje svoju matku, otca aj brata. Celá R. rodina žije v Anglicku pričom jeho starí rodičia hovoria po slovensky. Maloletý by mohol v Anglicku chodiť do školy, učiť sa po anglicky, stretávať svojich príbuzných. V minulom roku uzavrel nové manželstvo. Býva v prenajatom dome s manželkou, mal. H. a ich spoločnou dcérou. Dom má dve spálne, jednu obývačku. Pokiaľ by prišiel R., kúpili by iný dom, kde by mohol mať vlastnú izbu. V Anglicku má svoj biznis, darí sa mu. Do budúcnosti plánuje realizovať medzinárodný biznis medzi Európou a Britániou v oblasti transferu zeleniny. Jeho mesačný príjem prevyšuje 2000 libier. Jeho manželka momentálne nie je zamestnaná, nakoľko zabezpečuje starostlivosť ich 10 mesačnej dcéry na ktorú poberá štátne dávky. Za nájom uhrádzajú 1350 libier. Mal. H. navštevuje 4. ročník. Dosahuje výborné výsledky vo všetkých predmetoch. Chcela sa stretávať s matkou, avšak táto s nimi nekomunikuje. Snažil sa s ňou v Anglicku skontaktovať i sociálny pracovník, avšak nedvíha telefón. Naposledy s ňou mala osobný kontakt v decembri 2016. On mal. R. naposledy osobne videl v roku 2016. Videohovory s maloletým sa realizujú na základe dohody každú sobotu. Keď s maloletým komunikoval prvýkrát veľmi sa tešil, bol rád že hovorí s ním a sestrou, ale nasledujúci týždeň mu videohovor nebol umožnený. Pri videohovore

bola vždy prítomná p. P.. Mal pocit, že ho ovplyvňuje a bolo mu povedané, že nie je jeho otec. V tomto duchu je aj vychovávaný a preto ho nemá rád. Pri videohovore používa niektoré frázy v slovenskom jazyku. Snaží sa učiť po slovensky prostredníctvom internetu. O osobný kontakt s maloletým sa viackrát pokúšal, čo však p. P. odmietla. Naposledy chcel maloletému kúpiť bicykel, futbalovú loptu, nový tablet. Maloletý s tým najprv súhlasil, ale potom zasiahla p. P. a prekazila to. Je pravdou, že na to, aby sa s mal. R. spoznali je nevyhnutný osobný kontakt. Za účelom jeho realizácie môže prísť na Slovensko minimálne raz za mesiac. Doposiaľ nebol súdne trestaný. Určené výživné uhrádza jednorázovo raz ročne.

XX. Y. P. so späťvzatím návrhu na zrušenie náhradnej osobnej starostlivosti v priebehu pojednávania súhlasila. Z jej výpovede vyplynulo, že styk otca prostredníctvom videohovorov cez internetovú aplikáciu sa realizuje na základe jeho návrhu v sobotu. Spočiatku boli pri realizácii tohto styku problémy. Maloletého musí na styk presvedčať, nakoľko s tým nie je stotožnený, je náladový. Taktiež komplikácie pri realizácii tejto formy styku sú dané rečovou bariérou nakoľko otec hovorí po anglicky a maloletý tento jazyk neovláda. Ona mu je niekedy v preklade nápomocná, nakoľko ovláda základy anglického jazyka. Stáva sa, že maloletý sa jej sám opýta, aby mu povedala čo otec hovoril. Pri realizácii styku nie je vždy prítomná. Minule bol ukončený hovor skôr, nevie či zo strany R. alebo jeho otca. Keď sa maloletého na to pýtala, povedal jej, že otcovi ukázal prostredník nakoľko už nevládze počúvať to ako ho stále upozorňuje v znení „R. kamera, R. kamera“. Po tomto styku jej otec maloletého zavolať a nadával jej. Taktiež počula, že nadával i maloletému. Uviedla, že otec sa začal s maloletým R. kontaktovať až po rozhodnutí súdu o úprave styku. Dovtedy sa stretnutí s maloletým nedomáhal. Aktuálne sa maloletý v druhom ročníku učí v škole anglický jazyk. Ide o povinný predmet v rámci vyučovania. Na odporúčanie školy navštevujú psychologičku nakoľko maloletý má problémy so začlenením do kolektívu. Aktuálne dosahuje v škole dobré školské výsledky. Na konci prvého roka mal slovné hodnotenie veľmi dobré. V učení sa zlepšil, je trpezlivejší. Bola im odporučená návšteva pedopsychológa. K návrhu na úpravu styku uviedla, že v pondelok je maloletý počas dňa v škole. Od 15.00 hod. do 16.00 chodí na krúžok streetdance. Následne má v pondelok, stredu a piatok futbalové tréningy v dobe od 16.00 do 17.15, respektíve od 17.00 do 18.00 hod.

14. Náhradný rodič a otec dieťaťa sa v priebehu pojednávania dohodli na úprave styku otca s maloletým formou videohovorov každý týždeň v roku v sobotu od 11.00 do 11.30 hod a osobnom styku otca s mal. R. každý prvý pondelok v mesiaci v kalendárnom roku v čase od 13.00 hod. do 15.00 hod. na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny F. O. X., P. T. v prítomnosti sociálneho pracovníka úradu a náhradného rodiča.

15. Kolízny opatrovník so späťvzatím návrhu na zrušenie náhradnej osobnej starostlivosti súhlasil. Poukázal na to, že je potrebné pracovať na interakcii dieťaťa s otcom realizáciou osobného styku. Tento je možné po splnení určitých podmienok realizovať prípadne i v prítomnosti sociálneho pracovníka Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, pracovisko T.. Má však za to, že predovšetkým spočiatku je potrebné aby sa tento styk realizoval i v prítomnosti osoby, ktorej bol maloletý zverený do náhradnej osobnej starostlivosti.

16. Rozsudkom Okresného súdu Košice II sp. zn. 14P/21/2016-308 zo dňa 29.3.2019 súd zveril mal. R. E., O.. X.X.XXXX do náhradnej osobnej starostlivosti Y. P., O.. X.X.XXXX, trvale bytom T. XX, M. - F., t.č. bytom M. XX, M. - Š., ktorá je oprávnená a povinná sa o mal. osobne starať, zastupovať ho a spravovať jeho majetok iba v bežných veciach. Rodičov zaviazal prispievať na výživu mal. R. sumu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené neplnoleté dieťa alebo nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona mesačne, ktorú je povinná poukazovať na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Košice vždy do 15-teho dňa v mesiaci vopred počnúc právoplatnosťou rozsudku opakovane do budúcnosti. Konanie v časti o zverenie mal. H. U.R. E., O.. X.X.XXXX do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľky zastavil. Náhradu trov štátu a účastníkom konania nepriznal. Rozsudok nadobudol dňa 4.5.2019 právoplatnosť.

17. Z pripojeného spisu Okresného súdu Košice I sp. zn. 18P/187/2016 mal súd preukázané, že uznesením sp. zn. 18P/187/2016-89 zo dňa 6.2.2017 v spojení s uznesením Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 7CoP/165/2018-233 zo dňa 31.10.2018 súd návrh navrhovateľa na návrat maloletého R. E., O.. X.X.XXXX do Spojeného kráľovstva Veľkej Británie a Severného Írska zamietol. Žiadnemu z účastníkov konania a štátu nárok na náhradu trov konania nepriznal. Unesenie nadobudlo dňa 10.12.2018 právoplatnosť.

18. Z pripojeného spisu Okresného súdu Košice I sp. zn. 41P/128/2019 mal súd preukázané, že uznesením sp. zn. 41P/128/2019-27 zo dňa 16.1.2020 súd konanie o návrhu otca na nariadenie návratu maloletého R. E., O.. X.X.XXXX do krajiny obvyklého pobytu zo dňa 29.3.2019 postúpeného Okresným súdom Košice II dňa 17.12.2019 zastavil v zmysle ustanovenia § 230 CSP z dôvodu prekážky právoplatne rozhodnutej veci. Účastníkom konania právo na náhradu trov konania nepriznal. Uznesenie nadobudlo dňa 20.2.2020 právoplatnosť.

19. Podľa oznámenia Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Košice zo dňa 17.7.2020 matka maloletého nepoberá dávky v hmotnej núdzi, rodičovský príspevok ani iné sociálne dávky. Menovaná nie je ani v minulosti nebola vedená v evidencii uchádzačov o zamestnanie.

20. Podľa oznámenia Sociálnej poisťovne pobočka Košice zo dňa 24.07.2020 matka maloletého nepoberá nemocenské dávky a dávky v nezamestnanosti.

21. Podľa oznámenia Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Košice zo dňa 04.09.2020 Y. P. bola vedená v evidencii uchádzačov o zamestnanie v období od 10.09.2002 do 27.10.2003, vyradená bola pre nespoluprácu. Poberá prídavok na dieťa od 01.05.2019 v sume 24,95 eur mesačne, rodičovský príspevok pri starostlivosti o zverené dieťa od 01.07.2019 vo výške 270,- eur mesačne. Podľa správy zo dňa 31.5.2022 je vedená v evidencii uchádzačov o zamestnanie od 10.1.2022 a jej evidencia k dnešnému dňu naďalej trvá. Nepoberá dávku v hmotnej núdzi, rodičovský príspevok ani náhradné výživné. Poberá prídavok na dieťa od 1.5.2019 do doby trvania podmienok naposledy v sume 25,88 eur mesačne na zverené dieťa R. E., O.. X.X.XXXX, opakovaný príspevok náhradnému rodičovi od 1.1.2022 do doby trvania podmienok, naposledy v sume 194,20 eur mesačne. Príspevok je vyplácaný na dieťa E. R., O.. X.X.XXXX. Podľa správy zo dňa 20.9.2022 poberá prídavok na maloletého od 1.1.2023 vo výške 60 eur mesačne, opakovaný príspevok náhradnému rodičovi od 1.1.2022 do trvania podmienok od 07/2022 vo výške 208,80 eur, v 07/2023 a 09/2023 bol vyplatený vo výške 239,50 eur, v 08/23 vo výške 339,50 eur.

22. Podľa oznámenia Sociálnej poisťovne pobočka Košice zo dňa 9.9.2020 Y. P. nepoberala a nepoberá dávku v nezamestnanosti, nemocenské dávky ani dávky dôchodkového poistenia.

23. Podľa článku 6 Civilného mimosporového poriadku súd postupuje v súčinnosti s účastníkmi konania tak, aby zistil skutočný stav veci. Súd je povinný na účely zistenia skutočného stavu veci vykonať všetky potrebné dôkazy, aj keď ich účastníci konania nenavrhl.

24. Podľa § 44 ods. 1 a 4 Zákona o rodine náhradou starostlivosťou je viacero osobitne usporiadaných na seba nadväzujúcich a vzájomne sa podmieňujúcich dočasných opatrení, ktoré nahrádzajú starostlivosť o maloleté dieťa v prípadoch, ak ju rodičia nezabezpečujú alebo nemôžu zabezpečiť. Súd pri rozhodovaní o tom, ktorý zo spôsobov náhradnej starostlivosti zvolí vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa.

25. Podľa § 45 ods. 1, 2 zák. č. 36/2005 Z.z. zákona o rodine, ak to vyžaduje záujem maloletého dieťaťa, súd môže zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti. Osobou, ktorej možno maloleté dieťa takto zveriť, sa môže stať len fyzická osoba s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, ktorá má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, osobné predpoklady, najmä zdravotné, osobnostné a morálne, a spôsobom svojho života a života osôb, ktoré s ňou žijú v domácnosti, zaručuje, že bude náhradnú osobnú starostlivosť vykonávať v záujme maloletého dieťaťa. Pri zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti uprednostní súd predovšetkým príbuzného maloletého dieťaťa, ak spĺňa ustanovené predpoklady.

26. Podľa § 45 ods. 3 Zákona o rodine v rozhodnutí súd vymedzí osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti jej rozsah práv a povinností k maloletému dieťaťu.

27. Podľa § 45 od. 6 Zákona o rodine rodičia maloletého dieťaťa vykonávajú práva a povinnosti vyplývajúce z rodičovských práv a povinností len v rozsahu, v akom nepatria osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Rodičia majú právo stýkať sa s maloletým dieťaťom, ktoré bolo zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Ak sa s osobou, ktorej bolo maloleté dieťa takto zverené nedohodnú o výkone tohto práva, rozhodne na návrh niektorého z rodičov alebo tejto osoby súd.

28. Podľa § 363 CMP súd môže aj bez návrhu zrušiť nariadené neodkladné opatrenie, ak sa zmenia pomery alebo ak odpadli dôvody, pre ktoré bolo nariadené.

29. Podľa ustanovenia § 29 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilného mimosporového poriadku (CMP), navrhovateľ môže počas konania zobrať návrh na začatie konania späť, a to celkom alebo sčasti. Ak je návrh vzatý späť celkom, súd konanie zastaví. Ak je návrh vzatý späť sčasti, súd konanie v tejto časti zastaví. Súd konanie nezastaví, ak sa mohlo začať aj bez návrhu a je potrebné v konaní pokračovať. Súd konanie nezastaví, ak niektorý z účastníkov so späťvzatím návrhu z vážnych dôvodov nesúhlasí.

30. Súd konanie o návrhu na zrušenie náhradnej osobnej starostlivosti v dôsledku späťvzatia návrhu zastavil. S poukazom na vykonané dokazovanie predovšetkým s prihliadnutím na prejavovaný názor dieťaťa dospel k záveru, že v konaní o návrhu nie je potrebné pokračovať.

31. V priebehu konania súd upravil styk otca s maloletým dieťaťom neodkladným opatrením formou videohovoru. Na pojednávaní otec žiadal upraviť i osobný styk s maloletým. Vzhľadom na závery vykonaného dokazovania i v súlade s právnym názorom odvolacieho súdu je nevyhnutné, aby sa realizoval pravidelný osobný styk otca s maloletým v dôsledku čoho dôjde k vytvoreniu ich vzájomného vzťahu a následne i citovej väzby. Maloletý svojho otca osobne nikdy nevidel, nepoznajú sa. Otec spolu s náhradným rodičom sa v priebehu pojednávania zhodli na rozsahu a spôsobe výkonu tohto styku. S týmto sa súd stotožnil nakoľko dostatočne zohľadňuje aktuálnu situáciu a špecifiká prípadu. Vzhľadom na skutočnosť, že maloletý otca nepozná, od útleho veku vyrastá u osoby, ktorej bol zverený do náhradnej osobnej starostlivosti i s prihliadnutím na jeho vôľu súd upravil styk v prítomnosti náhradného rodiča. Rovnako dospel k záveru, že je nevyhnutné, aby sa realizoval asistovaný styk v neutrálnom prostredí v prítomnosti nestranného subjektu v osobe sociálneho pracovníka úradu práce, sociálnych vecí a rodiny vzhľadom na narušený vzťah otca dieťaťa s Y. P.. Taktiež z vyjadrení maloletého dieťaťa vyplynulo, že je ovplyvnené a stotožnené s jej názormi a postojmi. Podľa názoru súdu je potrebné vytvoriť priestor pre to, aby došlo k vytvoreniu vzťahu a citovej väzby medzi otcom a maloletým s minimálnym zásahom zo strany tretích osôb. Určený styk je možné realizovať i vzhľadom na rečovú bariéru nakoľko maloletý sa v škole začal učiť anglický jazyk, základy tohto jazyka ovláda náhradný rodič a zároveň otec sa učí slovenský jazyk. Vzhľadom na tieto skutočnosti má súd za to, že styk v určenom rozsahu dostatočne zohľadňuje zistený skutočný stav a záujem maloletého dieťaťa. Styk formou videohovorov po zrušení neodkladného opatrenia súd upravil v rovnakom časovom rozpätí, avšak v sobotu a čase ako sa realizuje v súčasnosti s čím otec a náhradný rodič v priebehu pojednávania súhlasili. Má za to, že vzhľadom na realizáciu osobného styku aktuálne nie je potrebné určiť iný rozsah tejto formy styku. Keďže otec za účelom osobného styku bude cestovať na územie SR zo zahraničia súd považoval za nevyhnutné určiť povinnosť oznámiť si navzájom, ako aj Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny F. O. X., pracovisko T. vážne dôvody brániace realizácii styku najneskôr 72 hodín pred začatím styku.

32. Podľa § 155 CSP každý má právo konať pred súdom v materinskom jazyku alebo v jazyku, ktorému rozumie. Súd je povinný stranám zabezpečiť rovnaké možnosti uplatnenia ich práv. S prihliadnutím na povahu a okolnosti vecí priberie súd tlmočníka. Trovy spojené s tým, že strana koná v materinskom jazyku alebo v jazyku, ktorému rozumie znáša štát.

33. Podľa § 57 CMP o povinnosti nahradiť trov konania, ak nejde o trovy konania štátu, rozhoduje súd len na návrh.

34. Otec je cudzím štátnym príslušníkom, ktorý neovláda slovenský jazyk. Žije v cudzine. Za účelom zachovania jeho práv na konanie v jazyku, ktorému rozumie, ako aj s poukazom na povinnosť súdu v zmysle čl. 6 CMP zistiť skutočný stav vecí, bol v konaní ustanovený prekladateľ medzi slovenským a anglickým jazykom. V konaní tak vznikli štátu trovy pozostávajúce z odmeny priznanej a uhradenej za preklady písomností v súvislosti s preverením pomerov a vypočítaním otca dožadovaným orgánom v cudzine, predvolaním, ako aj tlmočením na pojednávaní. Nakoľko každý z účastníkov má právo pred súdom vystupovať vo svojom materinskom jazyku, náhradu trov voči účastníkom súd štátu nepriznal. Tieto trovy znáša štát.

35. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 CMP, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje v troch vyhotoveniach.

Podľa § 363 CSP, v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 127 CSP, ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis. Ak ide o podanie urobené v prebiehajúcom konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania.

Podľa § 365 odsek 1 CSP, odvolanie možno odôvodniť tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 62 odsek 1, odsek 2 CMP, odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Podľa § 63 CMP, v odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Účastníkom, ktorí sa vzdali práva podať odvolanie toto právo nepatrí.